

Kryptoměny - seriózní platební nástroj  
nebo nejzábavnější způsob jak přijít o peníze?

Natalie Krédlová  
Gymnázium  
Chotěboř Jiráskova  
637 Chotěboř

V Chotěboři 8.3.2023

*„Kryptoměny jsou relativně novým fenoménem na finančním trhu, a tak stále probíhá debata o tom, zda jsou seriózním platebním nástrojem nebo jen zábavným způsobem, jak přijít o peníze.*

*V průběhu let se kryptoměny staly stále více přijímaným platebním prostředkem a mnoho velkých společností, včetně některých bank, začaly akceptovat kryptoměny jako platbu. Tyto akceptující společnosti považují kryptoměny za seriózní platbu.*

*Na druhé straně jsou kryptoměny také spojovány s vysokou volatilitou a riziky, jako je krádež a hacking. Tyto rizika způsobují, že investování do kryptoměn může být riskantní, a může být tak vnímáno jako způsob, jak přijít o peníze.*

*Celkově tedy není možné kryptoměny jednoznačně kategorizovat jako seriózní nebo zábavný způsob, jak přijít o peníze. Je důležité si uvědomit, že kryptoměny jsou novým a stále se vyvíjejícím průmyslem, který může být potenciálně rizikový, ale zároveň může nabízet možnosti pro investice a platby. Je důležité si udělat vlastní výzkum a důkladně zvážit rizika a potenciální výhody před tím, než se rozhodnete investovat do kryptoměn nebo je používat jako platební prostředek.“*

Také vám připadá, že se umělá inteligence obecně (a Chat GPT zvláště) trochu přeceňuje? Teď nenařím na chyby, které v textu vygenerovaném na zadané téma Chatem GPT jsou (a které tam záměrně ponechávám), ale spíše na to, že mi text připadá přes faktickou správnost myšlenkově i formálně poněkud chudý. Ale člověk si má ze všeho vzít poučení, a tak já si vezmu od Chatu GPT jeho text jako vzor, jak esej NEPSAT.

Myslím si například, že Chat GPT by nezačal nikdy esej tím, že by rozporoval zadané téma, tak jako to hodlám udělat já. Ale mně opravdu připadá, že ve vypsáném tématu eseje je tzv. falešná dichotomie, tedy že téma budí dojem, že jsou možné pouze dvě navzájem se vylučující se alternativy. Domnívám se, že tomu tak není.

Pomiňme tedy to, že spojka nebo v tématu je nám podsouvána jako nebo vylučovací, a představme si, že mohou platit zároveň obě možnosti, tedy že kryptoměny mohou být jak seriózní platební nástroj, tak i zábavný způsob, jak přijít o peníze.

Než budu pokračovat, ráda bych upřesnila, co budu mít na mysli, když budu psát o kryptoměnách. Podobně, jako když se píše o penězích, myslí se tím většinou dolary, eura, koruny a podobně, a nikoliv venezuelský bolívar, zimbabwský dolar nebo plastový ruletový žeton, tak když budu zmiňovat kryptoměny, budu mít na mysli převážně Bitcoin, Ethereum,

Bitcoin Cash a podobně, a nikoliv třeba Gro DAO (mimochodem, jsem ochotná se vsadit, že o této kryptoměně také čtete poprvé v životě, stejně tak jako já před chvílí na <https://finex.cz/seznam-kryptomen/>).

A vlastně bych mohla jít ještě dál a vždy, když použiji termín kryptoměna, budu mít na mysli (hlavně a ze zřejmých důvodů) Bitcoin. S Bitcoinem mám osobní zkušenosti, takže mohu potvrdit, že je to jak platební nástroj, tak i způsob, jak přijít o peníze. Otázka tedy je, zda je to platební nástroj seriózní, a zda tento způsob, jak přijít o peníze, je alespoň zábavný, když už ne nejzábavnější.

Jaké vlastnosti vlastně mají mít platební nástroje, aby byly seriózní? Univerzálnost? Určitě ano. Kryptoměny jsou už používány po celém světě (a to dokonce i tam, kde jsou zakázané, viz <https://cnn.iprima.cz/zakaz-kryptomen-v-cine-lidem-v-zemi-to-nevadi-nadale-bitcoin-tezi-ukazuji-data-108768>), ale konkrétních fyzicky existujících míst, kde je možné platit třeba Bitcoinem, je zatím opravdu málo (aktuální informace je možné získat na <https://coinmap.org/>). Argument, že jen málo obchodních míst přijímá kryptoměny, bych odpálkovala buď trochu demagogicky tím, že šekem také nezaplatím za gulášovku v nádražním bufetu, a nebo trochu vážněji poukázáním na bitcoinovou platební kartu (<https://www.tovarnik.cz/bitcoin-karty-jak-platit-kryptem-v-kazdem-obchode/>).

Další námitkou proti uznání kryptoměn za seriózní platební nástroj je jejich velká volatilita. Zde bych (opět trochu demagogicky) uvedla, že to je možné brát i jako výhodu oproti fiat měnám. Pokud chci spekulovat jako držitelka českých korun, musím je nejprve vyměnit za něco s vyšším spekulativním potenciálem, jako držitelka Bitcoinů jsem této starosti ušetřena (ne, toto samozřejmě nemyslím úplně vážně, asi ne každý by chtěl dostávat mzdu či výplatu v něčem s vysokým spekulativním potenciálem, ale myslím si, že zrnko pravdy na tomto mém postřehu je).

Stručné mezishrnutí – kryptoměny už platebním nástrojem jsou a domnívám se, že seriózním platebním nástrojem se stanou tehdy, až se masivněji rozšíří. Neodvažuji se tvrdit, kdy by to tak asi mohlo být, ale celkový vzestup jejich hodnoty a jejich rychlé rozšíření po celém světě od vzniku bitcoinu v roce 2009 vypadají přinejmenším nadějně.

Myslím, že trochu paradoxně k šíření kryptoměn přispívají i různé zákazy a snahy je regulovat, protože proč by to státy a centrální banky dělaly, kdyby kryptoměny byly jen bezcenná chvilková móda? Podle těchto postojů oficiálních míst se můžeme oprávněně domnívat, že kryptoměny jsou už nyní vážnou konkurencí fiat měn. Takto je možné vykládat

i stanovisko našeho Generálního finančního ředitelství, totiž že kryptoměny nejsou měna nebo peníze, ale jsou nehmotná věc (<https://cs.wikipedia.org/wiki/Kryptom%C4%9Bna>).

Kryptoměny jsou i způsob, jak o peníze přijít, a to ať už nezábavně, nebo zábavně, ale zde bych dodala, že obdobně jako u fiat měn. Třeba ztráta privátního klíče z jakéhokoliv důvodu patří určitě mezi ty méně zábavné způsoby, ale peněženku s hotovostí můžete také ztratit raz dva.

Zhroucení kryptoměnových FTX burz má pak svou analogii například v krachu na newyorské burze v roce 1929. Krádež kryptoměn ani nebudu po včerejšku zmiňovat (včera mi na Hlavním nádraží v Praze někdo ukradl peněženku s platební kartou a několika stovkami korun).

Asi nejzábavnější způsob, jak prostřednictvím kryptoměn přijít o peníze, je jejich již několikrát zmíněná volatilita. My, co jsme relativně nedávno kupovali Bitcoin, přesněji řečeno několik satoshi, v kurzu 1,2 miliónu Kč/BTC, dnes těch několik satoshi sledujeme v bitcoinové peněžence se stejným pobavením, jako jiní hledí třeba na nevyhrávající tiket Sportky, na propadlý los nebo na bankovku v hodnotě jeden milion pengö (<http://www.pruvodce-budapest.cz/hyperinflace.html>). Tato analogie, ostatně jako skoro každá, trochu kulhá, ale dobře vystihuje kryptoměny jako platební nástroj, k jehož držení zatím neoddělitelně patří i radost ze hry, napětí, vzrušení a naděje.

Že by se tedy dočasná nereserióznost tohoto platebního nástroje mohla někomu se sklony k hazardu jevit spíše jako jeho plus?

Lidé se sklony k hazardu se pak ale nejspíše vyhnou stablecoinům, tedy kryptoměnám, které se různým způsobem snaží volatilitu kryptoměn minimalizovat, ať už navázáním na nějakou fiat měnu (Tether – USDT), na kryptoměnu (DAI), na komoditu (Bitcoin Gold), nebo se snaží volatilitu zmenšit pomocí algoritmu, aniž by se stablecoin na cokoliv vázal. (<https://finex.cz/co-jsou-stablecoiny-kryptomeny/>).

Stablecoiny tedy tvoří jakýsi přechod mezi kryptoměnami a fiat měnami.

Závěry, který plynou z mých úvah – domnívám se, že kryptoměny se stanou v dohledné době plnohodnotným a seriózním platebním nástrojem (u Bitcoinu jsem si tím skoro jistá)

Nemyslím si ale, že úplně vytlačí fiat měny, třeba už i jen kvůli tomu, že dnešní měny převezmou postupně některé technologie, které kryptoměny již s úspěchem vyzkoušely, a které se osvědčily i mimo oblast financí, zde mám na mysli hlavně blockchain.

Vzhledem k tomu, že kryptoměny asi nějakému způsobu regulace v budoucnu neuniknou, je možné předpokládat, že kryptoměny a fiat měny se budou postupně sblížovat.

Zábavnost toho, že člověk může přijít o peníze držetím a používáním kryptoměn, kryptoměnám tedy asi zůstane (byť asi v menší míře než dnes), ale jejich postupným sblížováním s fiat měnami se tato zábavnost možná přenesení i na fiat měny?

*Poznámka:*

*Zdroje, ze kterých jsem čerpala, jsou převážně internetové a jsou uvedené kurzívou přímo v textu. Vzhledem k tomu, že jsem se nesnažila o úplně odbornou studii se všemi náležitostmi, nahrazují tyto odkazy formální citace.*

*Dále předpokládám všeobecnou znalost základních použitých pojmů jako je kryptoměna, fiat měna, volatilita, blockchain, stablecoin a podobně, protože v případě vypisování přesných definicí těchto pojmů by rozsah této práce překročil únosnou mez.*

*Ve své práci sjednocuji psaní názvů kryptoměn a jejich názvy píšu vždy s velkým počátečním písmenem.*